

[Bente Juncker]

til alle uddannelser primært bør være kvalifikationer og ikke køn eller hårfarve.

Søgningen til gymnasiet har i de seneste år været meget stor. Har man ikke vidst, hvad man ville, kunne man altid få en studentereksamen. Dermed er studentereksamen gået hen og blevet et krav for at kunne blive optaget på en lang række uddannelser, specielt mellemuddannelserne, som førhen har kunnet klares med den gammeldags realeksamen. Nu har vi ikke mere realeksamen, men vi har til gengæld en 10. klasse, som i dag ikke har den store søgning. Den er nemlig ikke adgangsgivende til ret mange uddannelser. Derfor er CD enig i de intentioner, der ligger i ministerens redegørelse, om oprenommring af 10. klasse, suppleret med erhvervsrelevant forpraktik. Det må være muligt at uddanne lige så kvalificerede sygeplejersker, plejehjemsassistenter osv., selv om de ikke har en studentereksamen.

Med hensyn til EFG og mesterlæren er det nødvendigt med diverse foranstaltninger i form af lettelser og smidiggørelse af godkendelseskriterier, når det drejer sig om at skaffe flere pladser. Der må forenkles, hvor det kan lade sig gøre, således at endnu flere virksomheder får tilladelse til at have lærlinge. Ministeren er inde på, at man eventuelt skal præmiere virksomheder, der første gang tager en lærling eller en praktikant. Det vil vi gerne være med til at overveje. Præmieringen må bare ikke have karakter af et regulært ekstratilskud, så hellere en lempelse i kravene, og her kunne arbejdsmarkedets parter måske også hjælpe lidt til.

Virksomheder af specialiseret art, som hidtil ikke har kunnet opnå godkendelse i de faglige udvalg, skal vi også bruge i stedet for at kassere dem, fordi de ikke er alsidige nok. Det betyder ikke, at vi nu skal til at forringe kvaliteten af lære- og praktikpladser, det kan vi selvfølgelig ikke acceptere, men princippet om kombinationsuddannelser, hvor flere virksomheder i erhvervslivet eller inden for det offentlige går sammen om at skabe en hel uddannelse, ser CD som en god mulighed. For virksomheder, der har flere lærlinge eller praktikanter, må der kunne planlægges sådan, at der sker en hensigtsmæssig fordeling af praktiktider og skoleophold, så ikke alle lærlinge er væk fra virksomheden samtidig. Sådanne praktiske forhold, som kan tilrettelægges med en smule omtanke, bør ikke

lægge hindringer i vejen for en virksomheds lyst og vilje til at indgå uddannelsesaftaler.

Jeg vil tillade mig at pege på CDs eget forslag, som vi fremkom med i foråret, nemlig en forlængelse af lære- og praktiktiden med et halvt år. Man hører ustandselig klager fra virksomhederne over, at de ikke har tilstrækkelig glæde af de unge trods de tilskud, de får, fordi de unge er ude i det praktiske arbejde i for kort tid.

Vi er klar over, at arbejdsmarkedets parter skal være med i en drøftelse heraf, men vi mener, at en forlængelse af praktiktiden ville kunne få mange nye lære- og praktikpladsværter frem.

Til slut vil jeg gerne udtrykke tilfredshed med, at redegørelsen dækker hele spektret inden for uddannelsessystemet. Der tilstræbes smidighed overalt i systemet, men smidighed må der også til fra de unges side. Man må være klar over, at det ikke er en given ting, at alle kan få deres primære uddannelsesønske opfyldt. Man må være åben over for flere og andre muligheder, og her har en forbedret vejledning sin store mission. Som ung i dag kan man ikke bare sætte sig hen og vente på, at samfundet kommer med et tilbud. Man må selv være aktiv, og det tror jeg også de unge vil være, når de får de rigtige forudsætninger.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg vil som det første sige, at den redegørelse om en forstærket og samlet indsats mod ungdomsarbejdsløsheden, som regeringen her har sat til debat i dag, efter det radikale venstres opfattelse er et både realistisk og konstruktivt udspil. Regeringen fortjener anerkendelse for sin indsats.

Redegørelsen er operativ, og på flere områder indeholder den ganske dristige forslag. Den stiller krav til mange, også til de unge, men først og sidst stiller redegørelsen krav til regeringen selv. Det vil vi fastholde den på. Men regeringen kan også forvente det radikale venstres aktive og helhjertede medvirken, når den fremlagte plan skal omsættes i praktisk politik i de nærmest kommende måneder.

Når dette er sagt, skal regeringen også vide, at vi fra radikal side ikke finder alt i redegørelsen acceptabelt. For mange steder anvendes udtryk som »regeringen vil overve-